

เปิดประตู สู่ตลาดใหม่

สิงหาคม 2563

M&A โลก ... คาดจะกลับมาโตหลัง COVID-19 คลี่คลาย

HIGHLIGHTS

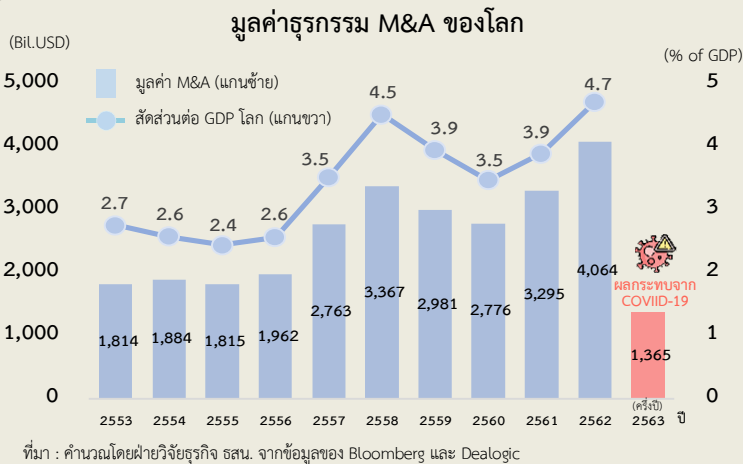
- M&A ทวีปบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกอย่างต่อเนื่องในฐานะเครื่องมือขยายธุรกิจและขยายตลาดของบริษัททั่วโลก โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา M&A เติบโตต่อเนื่องจนมีมูลค่าสูงกว่า GDP ของหลายภูมิภาค เช่น อาเซียน และแอฟริกา เป็นต้น
- M&A มีแนวโน้มกลับมาเติบโตหลัง COVID-19 คลี่คลาย โดยเฉพาะกลุ่มเทคโนโลยีและธุรกิจการแพทย์ที่สอดคล้องกับเทรนด์ธุรกิจใหม่ (New Normal) โดยขณะนี้หลายบริษัทอยู่ระหว่างชะลอการลงทุนเพื่อปรับกลยุทธ์ M&A ให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป รวมถึงมองหาบริษัทใหม่ๆ ที่มีศักยภาพในระยะยาว
- M&A เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่บริษัทไทยใช้ขยายการลงทุนในต่างประเทศ สอดรับกับแนวโน้มการออกไปแสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ในต่างประเทศ แม้ปัญหาข้อจำกัดการขยายธุรกิจภายในประเทศ

Mergers & Acquisitions (M&A) คือ การซื้อหุ้น สินทรัพย์ หรืออื่นๆ เพื่อให้ได้อำนาจควบคุม/ครอบครองกิจการ

ปัจจุบันหลายบริษัททั่วโลกเดินทางขยายธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านการควบรวมกิจการ (Mergers & Acquisitions : M&A) ซึ่งนับเป็นหนึ่งในช่องทางที่ช่วยให้สามารถต่อยอดธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มูลค่า M&A ของโลกขยายตัวต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมาและทวีปบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนจากสัดส่วนมูลค่าธุรกรรม M&A ต่อ GDP โลกเพิ่มขึ้นเป็น 4.1% ในช่วงปี 2558-2562 จาก 2.8% ในช่วงปี 2553-2557 อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 มูลค่าธุรกรรม M&A ชะลอลงอย่างมากเนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้หลายบริษัทชะลอการลงทุนและรอดูทิศทางของภาคธุรกิจหลังสถานการณ์คลี่คลาย ทั้งนี้ภาพรวม M&A ของโลกทั้งในมิติของภูมิภาคและอุตสาหกรรม แนวโน้ม M&A ในระยะถัดไป ตลอดจนทิศทาง M&A ของไทยที่กำลังเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ภาพรวม M&A ของโลก

M&A มีบทบาทมากขึ้นต่อเศรษฐกิจโลก และมีมูลค่าสูงกว่า GDP ของหลายภูมิภาค

ขนาดและจำนวน Deal เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

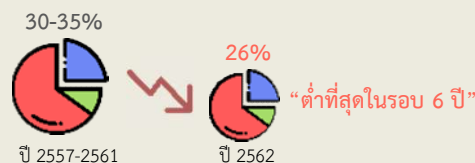
Cross Border M&A เผชิญความท้าทาย

M&A ของโลกสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ M&A ภายในประเทศ มีสัดส่วนราว 70% และ M&A ระหว่างประเทศ (Cross Border M&A) มีสัดส่วนราว 30% อย่างไรก็ตาม เริ่มเห็นสัญญาณที่ Cross Border M&A ชะลอตัวลง ล่าสุดในปี 2562 มีสัดส่วนเหลือ 26% ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดในรอบ 6 ปี สาเหตุสำคัญมาจากความไม่แน่นอนของปัจจัยแวดล้อมในการลงทุนระหว่างประเทศ เช่น สงครามการค้า การแยกตัวของสหราชอาณาจักรออกจาก EU (BREXIT) ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ นโยบายปกป้องการค้าภายในประเทศ (Protectionism) เป็นต้น

Cross Border M&A ของโลกมีสัดส่วนลดลง

(หน่วย : % ของมูลค่า M&A โลก)

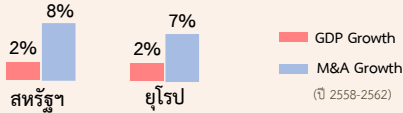
Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

“ประเทศพัฒนาแล้ว ... ตลาด M&A หลักของโลก”

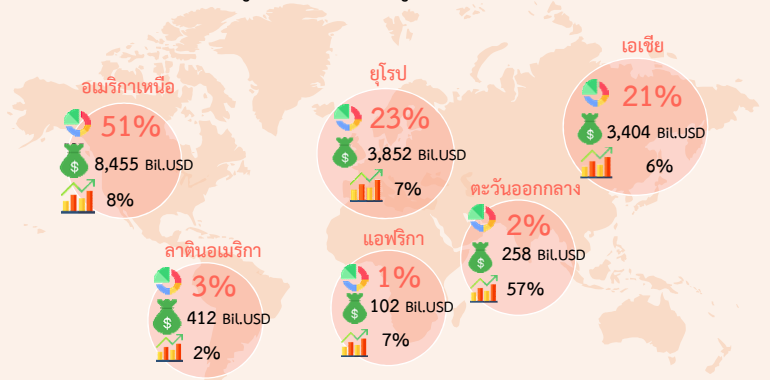
มูลค่าธุรกรรม M&A เพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะภูมิภาคอเมริกาเหนือและยุโรปที่มีสัดส่วนรวมกันเกือบ 80% ของมูลค่า M&A โลก โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาที่เศรษฐกิจใน 2 ภูมิภาคนี้ชะลอตัวอย่างมาก จึงเป็นโอกาสให้บริษัทต่างๆ ทั่วโลกทยอยเข้าไปทำธุรกรรม M&A เป็นจำนวนมาก ทำให้เห็นภาพที่มูลค่า M&A ใน 2 ภูมิภาคนี้โตสวนทางกับทิศทางเศรษฐกิจ

M&A ในสหรัฐฯ และยุโรปโตสวนทาง GDP

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ Bloomberg และ IMF

สัดส่วนมูลค่า M&A รายภูมิภาค (ปี 2558-2562)

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ Bloomberg

หมายเหตุ : 🌐 = สัดส่วนมูลค่า M&A ของภูมิภาค 🏠 = มูลค่า M&A ของภูมิภาค

📈 = Growth มูลค่า M&A ของภูมิภาค (%CAGR)

ข้อสังเกต : ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา รัฐวิสาหกิจของซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์ ทำ M&A ขนาดใหญ่ภายในประเทศ จึงทำให้มูลค่า M&A ของตะวันออกกลางขยายตัวสูง

M&A รายอุตสาหกรรม

“กระแส Tech-Disruption ดัน M&A กลุ่มเทคโนโลยีมาแรง”

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา กลุ่มการเงิน อาหาร/เกษตร และเทคโนโลยี/สื่อสารการผลิต และพลังงาน เป็น 5 กลุ่มธุรกิจที่ได้รับความนิยมสูงสุดสำหรับการทำ M&A ของโลก อย่างไรก็ตาม กระแส Tech-Disruption นับเป็นปัจจัยเร่งให้กลุ่มเทคโนโลยีกลายเป็นธุรกิจดาวรุ่งสำหรับการทำ M&A ในระยะถัดไป สะท้อนจากอัตราการขยายตัวของ M&A ในกลุ่มเทคโนโลยีในช่วงปี 2558-2562 ขยายตัวสูงถึง 27% ขณะที่กลุ่มพลังงานที่เคยเป็นกลุ่มที่เติบโตสูงกลับขยายตัวเพียง 2% จากผลกระทบของปัญหาราคาน้ำมันโลกซบเซาในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

สัดส่วนมูลค่า M&A รายอุตสาหกรรม (ปี 2558-2562)

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ Bloomberg

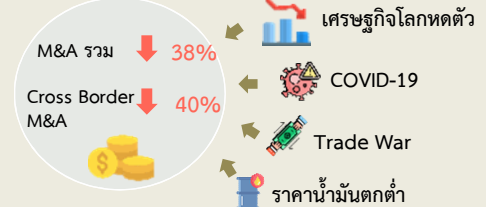

แนวโน้ม M&A โลกหลัง COVID-19

“หลายบริษัทรอดคลื่น COVID-19 สงบก่อนเริ่ม M&A รอบใหม่”

ผลกระทบจาก COVID-19 และความไม่แน่นอนของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เช่น เศรษฐกิจโลกชะลอตัว ราคาน้ำมันผันผวน เป็นปัจจัยบั่นทอนให้ M&A ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 หดตัวถึง 38% โดยหลายบริษัทรอดูสถานการณ์หลัง COVID-19 คลี่คลาย เพื่อกำหนดกลยุทธ์ M&A รอบใหม่หรือมองหาบริษัทที่มีศักยภาพในระยะถัดไป ทำให้คาดว่า M&A จะกลับมาเติบโตอีกครั้งหลังสถานการณ์คลี่คลาย โดยเฉพาะในกลุ่มเทคโนโลยีและธุรกิจการแพทย์ สอดรับกับกระแส Tech-Disruption และเทรนด์ธุรกิจยุคใหม่หลัง COVID-19 ขณะที่ M&A ในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังจาก Cross Border M&A เผชิญความท้าทายจากหลายปัจจัย เช่น Trade War & Protectionism, Supply Chain Shock (COVID-19), Geopolitics, Reshoring (การถอนทุนและย้ายฐานกลับประเทศเจ้าของทุน)

อัตราขยายตัวของ M&A โลก ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ Bloomberg

ข้อสังเกต : มีสัญญาณที่บริษัทจีนเริ่มถอนการลงทุนจากต่างประเทศ เห็นได้จากในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีบริษัทจีนเริ่มขายหุ้น/สินทรัพย์ของกิจการในต่างประเทศ (Divestment) สูงสุดเป็นประวัติการณ์ ราว 4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้เป็น การถอนการลงทุนจากสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนถึง 65% ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากสงครามการค้า

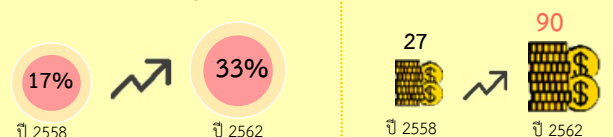

M&A ของไทย

“M&A เป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายธุรกิจในต่างประเทศของไทย”

แม้ Cross Border M&A ของโลกเริ่มเผชิญความท้าทาย แต่บริษัทไทยมีแนวโน้มขยายการลงทุนในต่างประเทศด้วย M&A อย่างต่อเนื่อง เพื่อปลดล็อกจากข้อจำกัดภายในประเทศ เช่น ตลาดขนาดเล็ก ขาดแคลนแรงงาน และเทคโนโลยีไม่ทันสมัย เป็นต้น สะท้อนจากสัดส่วน Cross Border M&A ของไทยเพิ่มขึ้นแตะระดับ 33% ในปี 2562 จาก 17% ในปี 2558 ขณะเดียวกันมูลค่า Deal ก็มีขนาดใหญ่ขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 90 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อ Deal ในปี 2562 จาก 27 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นถึง 2.3 เท่า ภายใน 5 ปี ซึ่งเป็นที่คาดว่า การทำ M&A ของไทยมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในระยะถัดไป สอดคล้องกับเทรนด์การออกไปแสวงหาโอกาสธุรกิจใหม่ๆ ในต่างประเทศของบริษัทไทย

Cross Border M&A ของไทยมีส่วนเพิ่มขึ้น (หน่วย : % ของมูลค่า M&A รวมของไทย) มูลค่า Deal เฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 2.3 เท่า (หน่วย : MILUSD)

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ Oxford Economics

ตัวอย่าง Cross Border M&A ของบริษัทไทย

ประเภท	บริษัท	มูลค่า Deal (MILUSD)
Minor International	NH Hotel (โรงแรม) สเปน	2.7
	Indorama Ventures สหรัฐฯ	2
Central Group	Big C (ค้าปลีก) เวียดนาม	1.1
	Siam Cement Group อินโดนีเซีย	665
	Huntsman (เคมีภัณฑ์) สหรัฐฯ	2
	Fajar Surya Wisesa (บรรจุภัณฑ์) อินโดนีเซีย	665

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลของ The Hotel Property Team, Indorama Ventures, Nikkei Asian Review, The Insider Stories

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

Icons made by Freepik, turkkub, Pixel perfect, Smashicons, Mynamepong, Skylick, Eucalypt, Smalllikeart, Kiranshastry, Icoongeeq26, Flat Icons, Icoongeeq26, Roundicons, Becris, Pause08, Good Ware from www.flaticon.com